

BOJ O MĚSTO

Jednou z méně řešených otázek při cvičeních je problematika boje o město jako součásti různým způsobem zastavěného prostoru. Jak je známo, západní Evropa patří k nejvíce osídleným částem Evropy. To znamená, že divize bude nucena vzhledem k možné šířce útočného pásma (až 20 km) a hloubce bojového úkolu na jeden den (40—50, ale i více km) velmi často — dvakrát i vícekrát denně — vést boj o větší či menší město. Nelze přitom zapomenout, že mnohý městys nebo velká vesnice jsou s městem plně srovnatelné a každé z nich může tvořit velmi odolný prostor (objekt).

Současný pohled na zastavěný prostor měst a vesnic dokazuje, že se obvykle skládá z různorodých částí. Jde o:

1. **Starší (historickou) část**, která tvoří hustě zastavěný střed města, sestává zpravidla z řadových cihlových několikaposchodových (dvou—třech, ale i přízemních) domů s malým dvorkem a zahrádkou, jež je možné využít pro manévr menšími skupinami vojáků (z domu do domu i jednotlivých čtvrtí). Mezi nimi jsou však i kamenné budovy se silnými zdmi. Sít podzemních zařízení je většinou rozvětvena a využitelná k pohybu skupin vojáků. Komunikační síť je obvykle rozmístěna nepravidelně, mnohé ulice jsou úzké, nerovné, často i neprůjezdné. Při hromadném boření této části je ztížen manévr vojsky obránce stejně jako útočníka. Nasazení bojové techniky (např. tanků, děl pro přímou střelbu) je omezené.

2. **Moderní části**, rozmístěné namnoze na okrajích měst, které mají pravidelný pravoúhlý nebo rádiusový půdorys se širokými a rovnými ulicemi, velkými náměstími, parky a nezastavěnými místy. Mohou je tvořit:

— mnohapatrové panelové stavby, dlouhé i několik desítek metrů, které ulehčují obránci přípravu odolných úkrytů pro živou sílu a bojovou techniku, umožňují dobré pozorování, výhled a výstřel; boření těchto staveb bude vyžadovat velkou spotřebu munice a zmocnění se jich patří k nejnáročnějším úkolům,

— rodinné domky (vilky), cihlové, nejvýše jednopatrové, obklopené zahrád-

kami, soustředěné do ucelených částí na několika místech města; pro odolné úkryty jsou využitelné především sklepy.

Tato zástavba oproti historické části v daleko větší míře umožňuje manévr jednotkami i bojovou technikou a ani pobožené budovy jej výrazně neztíží.

3. **Tovární komplexy** s velkými výrobními halami, sklady, dvory, nádržemi na PHM a administrativními budovami; **železniční nádraží** s různou rozlohou kolejí, případě další objekty jako obilní sila, elektrárny apod.

I tato část města poskytuje obránci řadu výhod k vybudování odolných objektů, umožňuje manévr jednotkami a bojovou technikou, dobré pozorování a výstřel. Kolejiště ztíží postup techniky útočníka, ale omezí i vedení protiztečí obráncem.

Velikost města může být různá, stejně jako nepravidelnost v jeho uspořádání. V některých případech boj o jeho získání dále ztíží terén a terénní překážky, zejména kanály i řeky, jejichž koryta jsou ve městech obvykle regulována a břehy upraveny (zpevněny a vyvýšeny). Rozměry většiny z nich nepřekročí hranice útočného pásma pluku. Myslím, že na zmocnění se velkého okresního a krajského města se bude podílet více sil divize a v boji o stotisícové město (velkoměsto) celá divize mnohdy v součinnosti s dalšími silami a prostředky armády.

Bráněné město může být součástí obranného pásma (prostoru, čáry boje na zdrženou), ale i mimo rámec obvyklého uspořádání obrany. Často se budova na jeho obraně podílí i teritoriální jednotky. Samozřejmě, že obranu v nich může nepřítel zaujmout předem nebo až v průběhu boje. Podle konkrétní situace se obrana nesoustředí pouze na samotné město, ale nepřítel bude bránit zpravidla i možné přístupy k němu.

Boj o město se tak objektivně stává neoddelitelnou součástí útočného boje divizí a pluků, neboť všechna sídliště městského i venkovského typu jsou prakticky způsobilá k tomu, aby byla upravena k obraně a tvořila pevnou a odolnou překážku útočícím vojskům.

Zásady obrany města vojsky nepřítel

Velení armád NATO věnuje obraně měst mimořádnou pozornost. Např. v Bojovém řádu FM-31-50 je stanoveno, že každé město a osada s odolnými budovami mohou být rychle přeměněny v mohutné protitankové uzly. Jednotky a útvary, které brání města a osady, musí upoutat značné síly protivníka, zpomalit a zastavit jeho postup.

Při tvorbě systému obrany jsou budovány obranné čáry, rajóny a opěrné body jak na přístupech k městu, tak i uvnitř něj. Vnější obrana je organizována podle stejných ustanovení jako obrana v běžných polních podmínkách. Např. ve válce ve Vietnamu byla kolem větších měst připravena hluboce členěná obrana až o třech obranných čarách; první na vzdálenost asi 50 km od města.

V samotném městě je obrana organizována v celé jeho šířce a hloubce. Podle rozlohy města se může skládat z jedné, dvou a někdy i tří obranných čar (pokud hloubka města i s předměstím dosahuje 20 i více km), které zahrnují obranné rajóny jednotek a prostory rozmístění záloh.

První obranná čára vnitřní obrany města je považována za hlavní a je bráněna většinou sil a prostředků. Přední okraj zpravidla probíhá na bližších přístupech k městu, jeho předměstími nebo okraji. Pokud je přední okraj až uvnitř města, vysílají se na přístupy k němu krycí jednotky a bojové zajištění.

Základem obranné čáry jsou obranné rajóny praporů, složené z rotních a četových opěrných bodů. Ty jsou tvořeny odolnými (zpevněnými) nebo betonovými budovami, přizpůsobenými ke kruhové obraně, nebo několika budovami (domovními bloky), které jsou odolné proti úderům letectva a palbám dělostřelectva. Dále se skládají z palebných postavení dělostřelectva a minometů, meziléhlych čar, záložních a klamných postavení, míst velení a systému zátarasů.

V prostorech rozmístění záloh (druhých sledů) praporů, brigád a divizí jsou budovány obranné rajóny a úkryty, čáry rozvinuté k protizteči, příčná postavení, postavení palebných prostředků, záložní i klamné obranné rajóny (opěrné body), palebná postavení prostředků nadřazeného velitele a systém zátarasů.

Na druhé a třetí vnitřní obranné čáře jsou připravovány obdobně prvky obrany. Tyto čáry jsou obvykle obsazovány jen zčásti a většinou až v průběhu boje ustupujícími vojsky nebo druhými sledy (zálohami).

Na důležitých směrech mohou být mezi obrannými čarami vybudovány i samostatné opěrné body.

Nepřehledný terén ve městě neumožňuje plně využít palebné prostředky a nutí jednotky k tomu, aby zaujímaly a bránily užší úseky a menší hloubku obrany než v otevřeném terénu.

Bojová sestava jednotek a útvarů v obraně je obvykle členěna do dvou sledů, přičemž většina sil je umístěna v prvním sledu.

Bojové sestavy jednotek jsou členěny nejen do hloubky, ale také do výšky (palebné prostředky se rozmísťují v nižších a vyšších patrech budov, aby bylo dosaženo několikavrstvové palby).

Obranné rajóny praporů uvnitř města zpravidla nemají mezi sebou mezery. Mohou být jen na těch úsecích, které jsou účinně postřelovány (parky, náměstí apod.). Zesílený prapor brání rajón obrany o šířce 1,5—2,5 km (5—10 domovních bloků) a o hloubce 1,5—2 km (5—7 bloků). Bude zpravidla posílen tanky, ženijními jednotkami a ohňomety a podporován až oddílem houfnicového dělostřelectva.

Brigáda ve městě brání pásmo široké 5 km a hluboké 3 km. Bude obvykle posilována jedním až dvěma dělostřeleckými oddíly, ohňometnými a ženijními jednotkami a prostředky.

Ve prospěch jednotek prvního sledu divize a brigády mohou působit i bitevní vrtulníky.

Zvláštní pozornost je věnována organizaci systému paleb a zátarasů. Kolem opěrných bodů (budov) se připravuje několikavrstvová palba z ručních a protitankových zbraní. Značný význam je přisuzován palbě ručních protitankových zbraní u granátometů. Mimo běžných zátarasů jsou zřizovány barikády a závaly. Na přístupových komunikacích a na okraji města mohou být uloženy i jaderné miny. Palebná stanoviště tanků nepřítel buduje před budovami, v parcích, zahrádkách a na ostatních místech vhodných k vedení palby do určených sektorů.

Při vlastním vedení obranného boje uvnitř města je zvláštní pozornost věnována obraně jednotlivých budov, jejich poschodí a dalších objektů. Velký význam má boj malých jednotek, jejich iniciativa a manévry. Počítá se i s tím, že část jednotek by zůstala nebo by pronikla do týlu útočících vojsk protivníka a působila tam jako diverzní skupina.

Taktické zásady boje o město

V období války vedené za použití jaderných zbraní může být jejich údery město zcela rozbořeno a útočící vojska je mohou obcházet a blokovat. Proto opatření ke zmocnění se města není nutné přijímat. Může však vzniknout situace, kdy bojení města nebude účelné. V tom případě by jaderné údery měly být použity ke zničení hlavních sil nepřítele určených k obraně města ještě na přístupech k němu. Není-li to možné, pak je ničíme ve městě. V obou případech vojska plní tento úkol tak, aby město mohly ovládnout předsunuté odřady nebo čelní útvary z chodu.

Při vedení útoku za použití pouze konvenčních zbraní závisí úspěch boje o město především na včasné vyslání předsunutých odřadů nebo čelních útvarů i vysazení vzdušných výsadků a na jejich rozhodné činnosti. Je nutné, aby tyto jednotky (útvary) předešly nepřítele (jeho hlavní síly) v obsazení města (nebo ho zničily na přístupech) a zmocnily se jej z chodu.

Předsunutý odřad (čelní útvar) využívá mezer a slabě bráněných úseků obrany na přístupech k městu k rychlému proniknutí do města, výsledků jaderného a palebného ničení a v součinnosti s taktickým vzdušným výsadkem se zmocňuje důležitých objektů a hlavních městských tříd. **Hlavní síly** divize v tomto případě město obcházejí, pronikají do hloubky a nedovolují přicházejícím zálohám nepřítele posílit vojska ve městě.

Jestliže se předsunutému odřadu (čelnímu útvaru) nepodařilo zmocnit se města z chodu, pak musí vytvořit výhodné podmínky ke zteči dalším silám divize (pluku). Proto se zmocňují nejdůležitějších objektů na okraji města, přehrazují cesty a zabraňují příchodu nepřátelských záloh k němu.

Hlavní síly divize (pluku) v tomto případě nemohou město obcházet, ale musí se podílet na jeho dobytí. Pluky (prapory) využívají úspěchu PO (čelního útvaru) a z chodu vedou zteč současně z několika směrů s cílem rozdělit nepřátelskou obranu na izolované rajóny a vytvořit tak podmínky ke zničení nepřítele po částech. K plnění tohoto úkolu přistupují okamžitě.

Ve městech s okružní zástavbou útočí vojska podél hlavních tříd ke středu města, zatímco ve městě s pravoúhlou zástavbou nejkratším směrem podél jednotlivých ulic k odvrácenému okraji města.

Zteč je vedena nepřetržitě ve dne i v noci, až do úplného dobytí města. Před ní je uskutečňováno mohutné palebné ničení obranných objektů nepřítele, ke kterému jsou přibírány všechny síly a prostředky.

Častým jevem ve městě bude i **nutnost odrážení protiztečí** nepřítele, vedených mnohdy jen nevelkými skupinami. Proto už velitelé jednotek musí mít trvale připraveny nezbytné síly a prostředky k ochraně boků a odrážení protiztečí

z týlu. Rovněž je žádoucí ihned opevnit (zaminovat) dobyté důležité objekty a křižovatky ulic. Zvláštní pozornost je zapotřebí věnovat východům z podzemních staveb, odkud rovněž hrozí nebezpečí protiztečí do týlu útočících jednotek.

Po dobytí města v něm zůstanou jen síly a prostředky nezbytně nutné k dokončení zničení nepřítele a k ochraně důležitých objektů. Ostatní síly město neprodleně opouštějí.

Základním východiskem ke stanovení způsobu boje o město je požadavek nedovolit, aby se stalo takovou překážkou, která by ohrozila splnění stanoveného bojového úkolu. **Rozhodnutí** velitele divize (pluku) k ničení a blokování nebo ke zmocnění se města, které je v útočném pásmu divize (pluku), bude přijímáno již v průběhu organizace boje na následující den. Tento úkol však šířku útočného pásma divize (pluku) a hloubku bojového úkolu ovlivní minimálně.

K určitým zvláštnostem může dojít při boji o velké město, které se nezdařilo ani po opakování zteče ovládnout z chodu, takže zahájení boje o něj má charakter útoku z přímého dotyku. Úkolem divize (pluku) bude buď samostatně nebo v součinnosti s dalšími vojsky armády (divize) se tohoto města zmocnit.

V tomto případě je **útočné pásmo** divize **šíroké** do 10 km a zahrnuje obvykle část velkoměsta nebo i celé město. Pásmo pluku zahrnuje městskou čtvrť nebo 2—4 hlavní ulice a dosahuje šířky až 3 km. Prapor útočí ve městě obvykle po jedné až dvou souběžných hlavních ulicích s přilehlými domovními bloky v šířce do 1000 m. Rota útočí podél jedné ulice nebo uvnitř domovního bloku.

Hloubka bojového úkolu divize i pluků bude zpravidla menší než v obvyklých podmínkách. Bude závislá na velikosti dobývaného města, jeho připravenosti k obraně, přírodních překážkách uvnitř města a uskupení bránícího se nepřítele. Obsahem bojového úkolu bude většinou dobytí důležitých průmyslových částí města nebo uzlů obrany, aby tak byla narušena její celistvost a zabezpečeno úspěšné rozvinutí další činnosti. Protože obrana města bude mít charakter připravené a ženijně budované obrany, bude podle mého názoru vhodné dělit bojový úkol divize na bližší, následující a další. Plukům prvního sledu určujeme bližší i následující úkol a směr dalšího útoku.

Charakteristika boje o město

Boj ve městě je charakterizován dobýváním jednotlivých městských čtvrtí, uzlů obrany a budov, především na hlavních třídách a náměstích. K dobytí velkých budov nebo důležitých objektů upravených k obraně jsou vytvářeny **úderné odřady**, které mohou mít hodnotu až zesíleného motostřeleckého praporu. Tyto odřady se dělí na **úderné skupiny**; jejich počet určují velitelé podle množství objektů, které mají být ničeny. Část sil je v záloze velitele odřadu. Jejich základem jsou motostřelecké jednotky v hodnotě až roty.

Do sestavy těchto odřadů a skupin zařazujeme tanky, dělostřelectvo, především samohybné, minomety, PTRS, granátomety, ohňomety a další palebné prostředky, jakož i ženijní a chemické jednotky. Jsou vybavovány trhavinami, dýmovými, zápalnými a signálními prostředky a přípravky ke zteči budov a překonávání překážek.

Boj ve městě představuje nepřetržitou řadu ztečí opěrných bodů nebo jiných obranných staveb. Úderné odřady a skupiny zaujímají v době palebné přípravy zteče (palebného přepadu) **východiště** co možná nejbliže k jejím objektům a ve stanoveném čase ji zahajují, rozdělují nepřítele a za širokého použití zápalných prostředků, dýmu a aerosolů ho ničí po částech.

Při útoku využívají maximálně **obchvatů a obejití** nepřítele. Zvláště odolné palebné objekty blokují a ničí trhavinami spolu s jejich posádkou, případně je zapalují. Podzemní stavby používají k proniknutí do týlu nepřítele a k vedení neočekávaných ztečí jeho opěrných bodů.

Tanky a ohňomety, které působí v sestavě úderných odřadů a skupin nebo v bojové sestavě útočících pluků (praporů), případně i za nimi, ničí palbou (ohněm) nepřítele především ve sklepích, nižších poschodích domů a dalších úkrytech. BVP (OT) útočí za tanky skoky (od skrytu ke skrytu) a palbou děl a kulometů ničí nepřítele, jenž brání v postupu tankům a vlastním jednotkám.

Dělostřelectvo je zapotřebí více než za normálních podmínek úzce přimyká k bojovým sestavám podporovaných vojsk. Část divizního dělostřelectva rozmísťujeme v palebných postaveních co nejbliže k okraji města, aby mohlo ničit nepřítele delší dobu beze změny palebných postavení. Jejich volba a zaujetí uvnitř města činí obvykle značné problémy. Nejvýhodnější jsou parky, sady, široké ulice a náměstí.

Dělostřelectvo, které působí v sestavě úderných odřadů a skupin, se přemísťuje společně s nimi po ulicích, přes sady, parky, proluky, zahrady a jiné dostupné prostory.

Prostor bojového rozmístění **raketového útvaru** je možné vzhledem k dostatečnému dostřelu určit mimo město.

Ruční protitankové zbraně a přenosné komplety PTRS mohou být umísťovány i ve vyšších patrech a vést palbu okny či otvory ve zdech budov. Protitankové zálohy divize ničí budovy bráněné nepřítelem, zabezpečují násilný přechod nebo na jiných místech, ze kterých jsou dobré výjezdové cesty na libovolné ohrožené směry.

Protiletadlové a další prostředky pluku vyčleněné k boji se vzdušným nepřítelem je nutné přemísťovat za prapory prvního sledu a rozmísťovat je na místech, která umožňují vést efektivní palbu. Protiletadloví střelci mohou zaujímat palebná postavení i na střeších domů. Divizní prostředky jsou zpravidla rozvínovány na okraji města, případně ve městě na náměstích, stadiónech a v parcích.

Ženíjní jednotky, kromě činnosti v průzkumných skupinách, úderných odřadech a skupinách, zřizují průchody v zátarasech a upravují přechody přes překážky, trhavinami ničí budovy bráněné nepřítelem, zabezpečují násilný přechod vodní překážky ve městě, upravují podzemní objekty pro místa velení a obvažště, odminovávají a upravují osy přesunu.

Ženíjní jednotky přidělené úderným odřadům (skupinám) zřizují otvory ve stěnách a stropích a podle potřeby odminovávají dobyté budovy.

Místa velení (pozorovatelný) se přibližují k bojovým sestavám vojsk.

Zvláštnosti organizace boje o město

V předcházející části jsem uvedl, že součástí rozhodnutí ke splnění bojového úkolu divize (pluku) na následující den (část dne) bude i **rozhodnutí o zmocnění se (boření a blokování) města**. Velitel divize (pluku) v důsledku toho, že v jeho útočném pásmu se nachází město, by měl podle mého názoru:

1. Posoudit možné přístupy k městu, jeho význam, rozlohu, charakter jednotlivých čtvrtí, staveb, podzemních objektů, přírodních překážek a jejich ženijní úpravy. Zhodnotit možnosti sil a prostředků, které město brání nebo mohou obránce posílit.

2. Při útoku za použití jaderných zbraní stanovit způsoby využití jaderných úderů na město s cílem rozbořit je tak, aby nedávalo možnosti pro organizovanou obranu; ničit hlavní síly nepřítele, a to na přístupech k městu i uvnitř.

3. Při přijetí zámyslu ke zmocnění se města určit prvky bojové sestavy, které budou plnit tento úkol. Přitom může:

- vyslat předsunutý odřad z druhého sledu (nebyl-li již zasazen a je bojeschopný a použitelný pro tento úkol),
- použít čelní útvar, tj. ten z pluků prvního sledu (větší část jeho sil), u kterého lze předpokládat největší úspěch,
- vytvořit taktický vzdušný výsadek, jehož vysazení je třeba časově sladit s vyslaným předsunutým odřadem (čelním útwarem).

Při hledání dalších variant může velitel divize (pluku) použít přepadový odřad, který ukončil činnost a místo návratu do bojové sestavy začne plnit úkol jako předsunutý odřad. Jde-li o město, které se nachází v zalesněném prostoru, lze uvažovat i o použití obcházejícího odřadu.

4. Své rozhodnutí v průběhu útoku a přibližování se k městu dále upřesňovat, a to s přihlédnutím k nově zjišťovaným údajům o městě a ke konkrétní situaci vojsk v dotyku. Pokud se tato vyvíjí podle některé z připravených variant, pak postačí ji řešit stanovenými signály. V opačném případě bude nutné operativně určit nový útvar (jednotku), který daný úkol převezme.

V průběhu **jaderného ničení nepřítele** může dojít k rozboření města nebo jaderné údery mohou být použity proti hlavním silám nepřítele, jeho důležitým objektům, kterými mohou být prostředky jaderného a chemického napadení, zálohy, místa velení, silná ohniska odporu, prostředky PVO a jiné důležité cíle, jejichž zničení podstatně sníží bojeschopnost obránce a odolnost obrany města.

V palebném ničení nepřítele, které bude velitel divize organizovat ke splnění bojového úkolu na příští den, stanoví v jednotlivých obdobích palebné úkoly raketovému útvaru (vede-li se boj pouze konvenčními zbraněmi), letectvu a dělostřelectvu — ničit a umlčovat cíle na přístupech a uvnitř města a tak vytvořit výhodné podmínky pro předsunutý odřad (čelní útvar) a taktický vzdušný výsadek ke zmocnění se města z chodu.

Pluk, předurčený ke splnění tohoto úkolu, je výhodné posílit dělostřelectvem, zejména samohybným, a až baterií protitankových řízených střel. Dělostřelectvo, z kterého velitel pluku zpravidla vytvoří plukovní dělostřeleckou skupinu (2 až 3 oddily), při vyjití předsunutého odřadu (čelního útvaru) k městu podporuje

jeho činnost k ovládnutí důležitých objektů ve městě, zabráňuje manévru vojsky nepřítele, přisunu jeho záloh i odchodu z města.

Když se nezmocníme města z chodu nebo organizujeme útok na velké město, pak má jaderné a palebné ničení nepřítele některé zvláštnosti.

Za použití jaderných zbraní vede raketový útvar v součinnosti s letectvem (především před zahájením zteče, ale i v průběhu boje o město) úderu na nepřítele v opěrných bodech, zřízených ve zvlášť odolných budovách, na zálohy, prostředky jaderného a chemického napadení, místa velení a jiné důležité cíle.

Palebné ničení je organizováno nezávisle na použití jaderných zbraní a uskutečňováno zpravidla do celé hloubky města. Má za cíl vybojovat, udržet a využít palebné převahy ke zničení rozhodujících prvků bojové sestavy nepřítele, boření odolných objektů a narušení systému velení, protivzdušné obrany i činnosti jeho týlu. Zpravidla bude organizováno **ve dvou obdobích**, a to palebné přípravě zteče a palebné podpoře zteče, i když v některých případech nelze vyloučit ani třetí období — palebné zabezpečení vojsk přibližujících se k bráněnému městu.

Při palebné přípravě zteče dělostřelectvo kromě obvyklých úkolů ničí a umlčuje opěrné body a jednotky v budovách upravených k obraně, boří opevněné objekty a další obranná zařízení. Za použití pouze konvenčních zbraní vede raketový útvar úderu raketami s konvenční náplní na nepřátelské zálohy rozmístěné ve městě nebo na vojska, která se přesunují z hloubky, a jiné vhodné cíle.

Úderu frontového letectva bude výhodné vést na síly a prostředky nepřítele, které jsou mimo město i dosah našeho dělostřelectva a mohou podpořit boj vojsk bránících se ve městě (prostředky jaderného a chemického napadení, letectvo na bližších letištích aj.).

Vojskové letectvo se bude obvykle podílet na ničení palebných prostředků a živé síly v opěrných bodech před útočícími vojsky a ve městě.

Protože se boj o město skládá z řady ztečí opěrných bodů či jiných obranných staveb, je nutné palebnou přípravu (palebné přepady) v průběhu boje nejdou opakovat.

Se zahájením zteče je uskutečňována **palebná podpora zteče**, ve které raketový útvar ničí přisunované nepřátelské zálohy, místa velení, prostředky PVO apod., za použití jaderných zbraní i opevněné objekty a budovy, přizpůsobené k obraně.

Dělostřelectvo soustředěnou palbou a palbou na jednotlivé cíle ničí prostředky jaderného a chemického napadení, místa velení, boří objekty a budovy přizpůsobené k obraně, umlčuje a oslepuje jejich osádky, dělostřelecké baterie, protitankové a ostatní palebné prostředky, zvláště na bocích útočících vojsk, a vytváří průchody v zátarasech.

Letectvo úderu na cíle v opěrných bodech podporuje boj úderných odřadů a skupin (vojskové letectvo), pokračuje v ničení objektů uvedených v palebné přípravě zteče (frontové). Kromě toho blokuje v součinnosti s prostředky PVO vojska ve městě ze vzduchu.

Při přibližování se k městu musí být zintenzívněn průzkum všeho druhu. Je nutné, aby ve vzájemné součinnosti zjistil zejména počet, charakter a rozmístění prostředků jaderného a chemického napadení, dělostřeleckých baterií,

míst velení a pozorovatelů, opěrných bodů a obranných zařízení, protitankových i dalších palebných prostředků, umístěných v opěrných bodech a z odolnějších budovách, a to jak na přístupech k městu, tak na okrajích a uvnitř města. Zvláštní pozornost je přitom zapotřebí věnovat průzkumu továrních objektů, velkých domů, hlavních ulic, náměstí, sadů, parků a podzemních zařízení. Dalším úkolem je zjišťování příprav nepřítele k ničení budov, mostů a jiných důležitých objektů.

V průběhu boje musí být hlavní pozornost věnována průzkumu uzlů obrany, velkých budov, hlavních ulic, náměstí, podzemních komunikací a objektů.

Pro úspěšnou činnost má důležitý význam **včasné prostudování plánu města**, seznámení se s charakterem jeho budov a podzemními objekty. K tomu jsou využívány plány města, mapy velkého měřítka, letecké snímky jednotlivých objektů, informační příručky o městě, údaje zajatců a místního obyvatelstva. Aby bylo možné upřesnit tyto údaje, zjistit nové cíle a tak umožnit podřízeným velitelům podrobné studium objektů, jsou několikrát zhotovovány letecké snímky velkého měřítka. Z nich se připravují fotoplány, které spolu s mapami velkého měřítka nebo plánem města jsou vydávány všem velitelům včetně velitelů rot (baterií). Městské čtvrti a zvláště důležité objekty se číslují.

Úspěch boje o ovládnutí města může být v soudobých podmínkách zabezpečen jen při efektivním použití a úzké vzájemné **součinnosti** všech vojáků a prostředků, které se na boji o město podílejí. Proto organizace součinnosti, její trvalé udržování a obnovování je neoddelitelnou součástí organizace a vedení boje zvláště při zahájení útoku na město z přímého dotyku. Její zvláštnost spočívá v tom, že těžiště součinnosti je soustředěno především na činnost úderných odřadů a skupin, využití zásahu prostředků nadřízených velitelů (divize, pluku) a ke sladění vzájemné činnosti s prostředky vyčleněnými do jejich sestav.

Důležitým faktorem boje o město je rychlá, překvapivá a rozhodná činnost předem připravených odřadů, čelních útvarů a vzdušných výsadek, která zabezpečí optimální úspěch s minimálními počty sil a prostředků. Proto by při cvičeních měli velitelé věnovat těmto otázkám žádoucí pozornost.